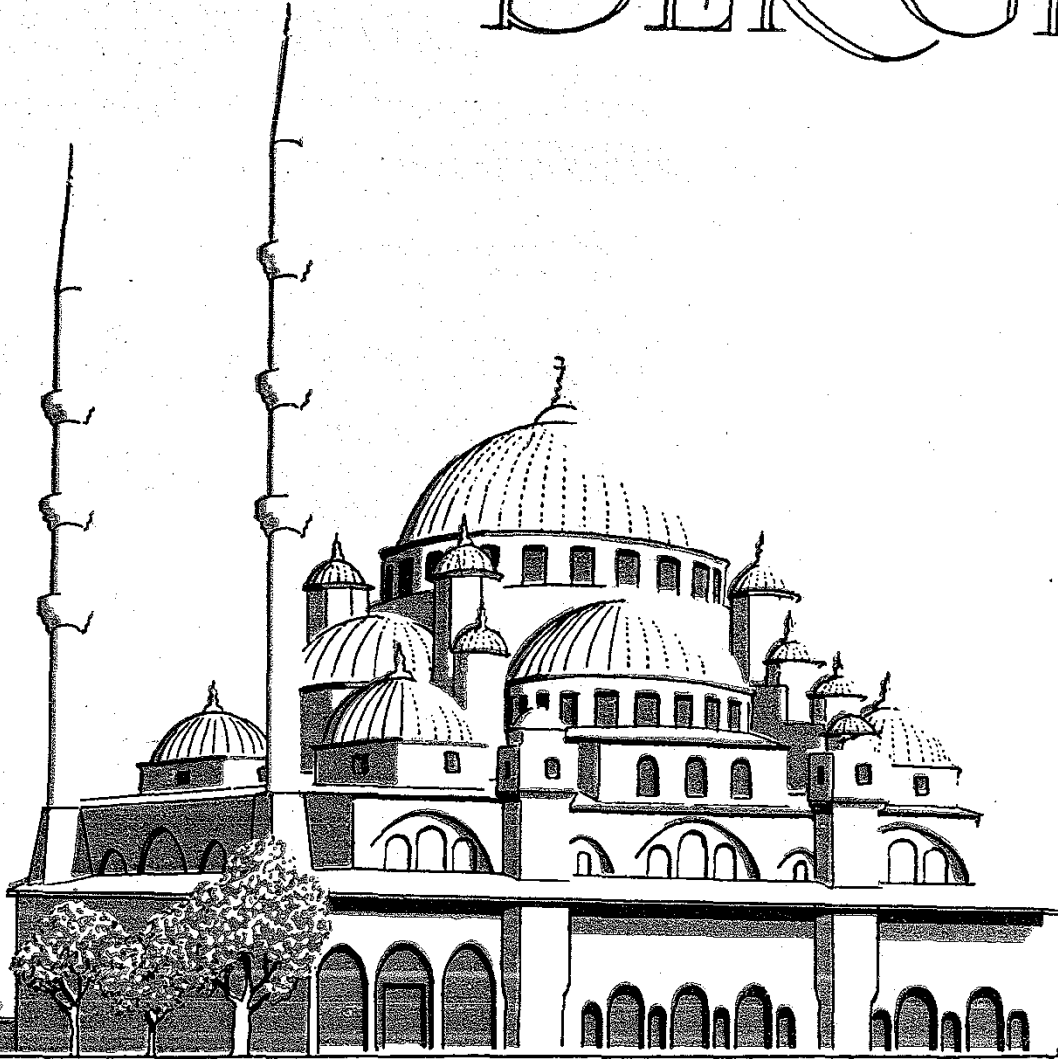

Diyanet

İŞLERİ
BAŞKANLIĞI

DERGİSİ

DİNİ - AHLÂKÎ - EDEBÎ - MESLEKÎ AYLIK DERGİ

5. Cilt

Mart - Nisan 1966

3, 4. Sayılar

HACCIN FAYDALARI

M. Şevki ÖZMEN

Dînimizin her emrinde ve her nehyinde olduğu gibi (Hac) emrinde de pekçok hikmetler pek çok faydalar vardır. Bunları ferdî ve içtimâî olmak üzere iki gurupta toplamak mümkündür.

Haccın, ferdî hayatımız bakımından faydaları :

Hac bir nevî turizmdir; dinî turizm.. Varlıklı bir müslüman ömründe bir kere de olsa, bulunduğu yerden çıkacak, otobüsle tayyare ile veya vapurla, inandığı, samîmiyetle bağlandığı dîninin doğduğu, geliştiği, ism-i şeriflerini salevatsız anmadığı Peygamberinin doğup büyüdüğü, Allah-tan vahiyler telâkkî ettiği, o muannid ve müteassıp müşrikleri hidâyete çağırdığı, bu yolda bir insanın tâkatını kat kat aşan güçlüklerle karşılaştığı, fakat bütün bunlara rağmen tek gerçek (Hak dîn) i yaymağa, küfrü, dalâleti, Allah'a isyânı ebediyyen yere sermeye muvaffak olduğu mukaddes yerleri gezip görmek, Cenab-ı Hakk'ın namazda yönelmemizi emrettiği, Kur'an-ı Kerim'e göre Hz. İbrahim ile oğlu Hz. İsmail'in temelini atıp duvarlarını yükselttikleri (Beytullah) Kâbe'yi ziyaret etmek, Hz. Hacer'in, henüz bebek hâlindeki oğlu İsmail'e su bulmak için sağa-sola koşuşunu temsilen (Safâ) ile (Merve) arasında (sa'y) etmek, (Arafat) tepesinde (Vakfe) yapmak, Resûlullahın bu tepe üzerinden, yalnız orada toplanan binlerce mü'mine değil, bütün insanlığa irad buyurdukları (vedâ) hutbelerini hatırlamak, dünyâ durdukça ehemmiyeti artarak devam edecek olan bu hutbenin emirleri, tavsiyeleri, nehiyleri üzerinde derin derin düşünmek, Allah'a teslîmiyetin benzersiz bir örneği olan, Hz. İbrâhim'in, oğlu Hz. İsmail'i kurban etmek istemesi hâdisesinin cereyan ettiği yerleri ziyaretle, (temsili olarak) şeytanı taşlamak suretiyle yep

---

vardır. Onun çizdiği yoldan giden selâmet sâhiline ulaşır. O'nun izinden ayrılanlar, meçhullerin derinliğine yuvarlanır. O'nu seven ruhlar, O'nunla buluşma yoluna yönelmişlerdir.”

Şimdi hep berâber seslenelim :

“—Yâ Resûlâ'llah..! Hâlimize acı... Dünyânın boş gâileleri içinde bocalıyan fikirlerimize nur, sıkılan kalblerimize vuslatınla sürûr ver. Havz-ı Kevserin'den bir yudum da bize sunarak ebedî diriliğe kavuştur, bizi... Yükseldiğin Cennetlere bizi de yükselt. Elimizden tut. Bizi ıssız yollarda kimsesiz bırakma... Aman yâ Resûlâ'llah, bizi ayrılık oduna yakma!..”

yeni, tabtaze bir imana ulaşmak, dünyanın dört bir bucağından gelmiş türlü ırklara mensup din kardeşleri ile yanyana omuz omuza olmak.. bütün bunlar ve daha başkaları sâdece mânevî yönden değil, maddi yönden de bünyemiz üzerinde çok müsbet tesirler icra eder. Her gün aynı şeyler görmekten, aynı kimselerle konuşmaktan bunalan, sıkılan insan rûhu bu seyâhat dolayısıyla ferahlar; insanın içi açılır. Bu hal maddî varlığımıza da te'sir eder. Sinir bozukluğunu ve sinir bozukluğunun doğurduğu pekçok hastalıkları tedâvî eder, kuvvetli, dipdiri bir bünyeye sâhip oluruz. Aynı zamanda kültürümüz zenginleşir.

Nitekim havaların birazcık ısınması ile dünyanın dört bir bucağına başlayan turist akını işte sırf bu gayeye mâtuftur.

Haccın içtimâî faydaları :

İslâm dîni, tevhid dînidir; Allah'ın birliği etrafında bütün müslümanların birleşmelerini, birlik olmalarını, bir tek gayeye yönelmelerini ister ve her türlü sükûnu, her türlü huzûru her türlü refâhı bunda görür. Birlikten kuvvet doğacağını îzaha bilmem lüzum var mıdır?

İnsanların ayrı ırklarda yaratıldıkları, ayrı milliyetlere mensub oldukları bir gerçektir; bu inkâr olunamaz. Nitekim Cenab-ı Hak Kur'an-ı Kerim'de "Biz sizi bir erkekle bir dişiden yarattık, sonra kavimlere, kabîlelere ayırdık ki birbirinizle tanışasınız..." buyurur. Allah'ın bu emri nasıl yerine getirilebilecekti?.. İşte Cenab-ı Hak bize bu imkânı Hac vâsıtasıyla sağlamıştır. Her sene Mekke'de toplanan müslümanlar, beyaz - siyah, âmir - memur farkı gözetilmeksizin hepsi de aynı, basit elbiseler (İhram) içerisinde haccın menâsikini yerine getirirler. Bu arada birbirleriyle de tanışır, bilşirler, birbirlerinin halleriyle hallenirler.

Hulâsa : hac, kendiliğinden, daha doğrusu ilâhî dâvetle toplanan bir nevî kongredir, İslâm kongresi... Haccın esâs gâyesi işte budur. Bu gâye tahakkuk ettiği nisbette hac faydalı olmuş demektir.

Bu tıbkı namaza benzer. Kur'ân-ı Kerîm'e göre namaz insanı her türlü kötülükten uzaklaştıracaktır. Namaz kılan bir kimse, şâyed kötülükten de uzaklaşabiliyorsa işte o zaman namazı tamdır. Yok eğer, hem namaz kılıyor, hem de kötülüklerden yakasını kurtaramıyorsa, belki borcunu yerine getirmiş olur ama o namaz Allah'ın da Peygamberinin de istediği namaz olmaz.

Demek ki yapmakla mükellef olduğumuz vazifelerimizi bilerek, şuurla yerine getirmemiz lâzım gelmektedir.

Allah'ın selâmeti sizlere olsun.